

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1-2/2021

KULILK 17.03.2021 § 29
1218/02.02.01/2021

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maaliskuis-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-helmikuussa 2021 palvelualueittain:

	2021	2020
Kulttuuripalvelut	13,2 %	11,6 %
Liikuntapalvelut	17,4 %	14,9 %
Yhteensä	14,9 %	13,0 %

Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen tulokertymä jää selvästi alle budjetoidun. Talousarvio suunniteltiin lähtökohtana normaali toimintavuosi, mutta koronapandemian jatkuikin vuodelle 2021. Palvelujen käyttö on laskenut ja sama suuntaus jatkuu kevään ajan.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Yleisessä kulttuurityössä on alkuvuosi perinteisesti avustusten valmistelun aikaa. Viisi eri avustusmuotoa saatiin hyvässä aikataulussa lautakunnan helmikuun kokoukseen hyväksyttäväksi.

Lisäksi valmisteltiin kulttuurihyvinvointiin liittyvä pilotti Kulttuuria arkeen yhdessä Kontiolahden kunnan ja Siun Soten kotihoidon kanssa. Pilotille saatiin rahoitus Peruspalvelujen tukirahastosta.

Lastenkulttuurikeskuksen Kulttuurin virta kouluille on käynnistynyt orkesterin tarjoamalla verkkokonserteilla, joihin on osallistunut koululuokkia sekä alakouluilta että yläkouluilta. Kirjavinkkaukset 4-luokkalaisten ovat toteutuneet osittain etäyhteyksin.

Tammikuussa toteutettiin kahdessa päiväkodissa Valon ja äänen polku. Nämä tapahtumat siirtyivät joulukuulta säiden vuoksi. Musiikkia päivään kouluttajien vierailut päiväkodeilla jatkuu koko kevätkauden ja etäyhteyksin toteutettava koulutus perhepäivähoitajille siirrettiin helmikuulta toteutettavaksi myöhemmin keväällä.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesterin alkuvuoteen koronapandemia on tuonut muutoksia. Orkesteri toteutti Kulttuurin Virta -ohjelmaa livestriimaamalla konsertit ja jättämällä konsertit kouluille katsottaviksi Youtubeen noin kuukauden ajaksi tilausta vastaan. Lastenkulttuurikeskuksen Pirkko Ahola koordinoi striimien jakelua kouluille.

Joensuun oopperayhdistyksen kanssa yhteistyössä tehtävä Donizettin Lemmenjuoma –ooppera muutettiin pienemmällä orkesterikokoonpanolla soitettavaksi, jotta turvavälit orkesterimontussa saadaan pidettyä asianmukaisina. Harjoitusperiodi pidettiin suunnitellusti, mutta varsinaisia oopperaesityksiä ei ollut. Lemmenjuomasta esitettiin vain konserttiversio, joka myös livestriimattiin ilmaiseksi. Varsinaiset oopperaesitykset siirrettiin pidettäväksi touko-kesäkuun vaihteessa.

Osa orkesterin muusikoista teki tammikuussa yhteistyötä Museum in Focus –hankkeen kanssa tallentamalla Joensuun taidemuseo Onnin salissa musiikkia, joita käytetään hankkeen tekemissä äänioppaissa sekä taidemuseo Onnissa että Pohjois-Karjalan museo Hilmassa.

Alkuvuoden aikana olemme saaneet orkesterin konserttien striimaukset lähes omavaraisiksi. Orkesterilla on oma äänentoistokalusto sekä omat kamerat sekä osaamista omasta henkilökunnasta, joten sinfoniakonserttien striimaus onnistuu jo omavaraisesti. Erityisiin konsertteihin kuten esim. lastenkonserttiin ja viihdekonserttiin käytämme jonkin verran ostopalvelua. Striimausten osalta olemme tehneet yhteistyötä myös konservatorion kanssa. Maksullisia striimejä varten orkesterilla on käytössä yhteinen videokanava kansalaisopiston kanssa.

Kaupunginorkesterin konserttien yleisömäärä sai salissa alkuvuoden ajan olla ainoastaan 20 henkilöä AVI:n määräyksellä. Tästä vielä jouduttiin vähentämään 4 paikkaa, koska striimaushenkilöstö on yleisön puolella salissa eli 16 maksavaa katsojaa saatiin saliin ottaa. Konsertit myös striimattiin maksullisina. Maksullisia striimejä on katsonut n.50 kuulijaa/konsertti.

40 vuotta täyttävä musiikkitalvifestivaali pidettiin 25–28.2. Kaupunginorkesterin aloituskonsertissa oli 16 kuulijaa salissa ja konsertti myös striimattiin maksullisena. Muut musiikkitalven konsertit pääasiassa striimattiin ilmaiseksi. Vuoden 2021 musiikkitalvessa oli vahvasti mukana Big Music for Small Cities –hanke, joka osallistui festivaalin uudelleen brändäykseen sekä tuottamalla 2 konserttia sekä tallentamalla hankkeen tilaussävellyksen (Cecilia Damström: Nixus op.75). Tallenne oli näkyvissä 26.2–28.2 Joensuun musiikkitalven nettisivuilla.

Seutukirjasto:

Seutukirjaston toiminnassa on alkuvuoden aikana näkynyt pandemia-aika. Tapahtumatoiminta ja pedagoginen työ on siirtynyt pääosin etänä tarjottavaksi. Omatoimikirjastot ovat olleet suljettuina viikonloppuisin. Tammi-helmikuun aikana verkkokäynnit ovat olleet 11% suuremmat kuin vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Fyysisten käyntien määrä on vastaavasti reilun kolmanneksen pienempi. Lainausta on kaiken kaikkiaan noin 8% edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi.

Vuoden alusta Vaara-kirjastoissa otettiin asiakaskäyttöön etäkäyttöinen aikakauslehtipalvelu eMagz. Alkuvuoden aikana valmistiin koko Vaara-kirjastojen laajuuden, asiakaspalvelua tarjoavan chat-toiminnon käyttöönottoa osaksi verkkokirjastoa ja käyttöönottopäivä on 1.3.

Vuonna 2020 toteutettu pääkirjaston lasten- ja nuortenosaston remontti jatkuu kalusteviimeistelyjen osalta alkuvuonna 2021. Remontti viivästyi siten, että vuoden 2020 investointimäärärahan käyttö ei onnistu viimeisten hankintojen osalta.

Alueellisen kehittämistehtävän rahoitus kasvoi vuodelle 2021 ja rahoituksella pystytäänkin tukemaan entistä paremmin Pohjois-Karjalan kirjastojen kehittymistä.

Kansalaisopisto

Joensuun kaupungin valmiusjohtoryhmä linjasi 5.1.2021, että kaikki Joensuun seudun kansalaisopiston aikuisten ja vanhempi-lapsiryhmien lähiopetus keskeytetään toistaiseksi Joensuun alueella kevään 2021 ajalta covid-19 epidemiatilanteen vuoksi. Joensuun seudun kansalaisopiston neuvottelukunnassa 7.1.2021 linjattiin yhdessä sopimuskuntien kanssa, että

lähiopetuksen keskeytystä sovelletaan koko kansalaisopiston toiminta-alueella (Joensuu, Kontiolahti, Outokumpu, Polvijärvi, Liperi). Ne ryhmät, jotka soveltuivat etäopetukseen, aloittivat kokoontumiset 11.1.2021 alkaen aikataulun mukaisesti. Etäkursseja suunnitellaan jatkuvasti tarjontaan kevään 2021 aikana kysynnän ja toiveiden mukaan.

Kevätlukukaudelle 2021 kursseja oli suunniteltu 1 422 kpl, joista toteutumassa helmikuun tiedon mukaisesti 35 %. Etäopetukseen siirtyi 165 kurssia.

Suoraan etäopetukseen suunniteltuja kursseja on käynnistynyt 95 kpl, joista 90% on perustettu lähiopetuksen keskeytymisen jälkeen kysynnän ja toiveiden perusteella.

Kurssien asiakasmäärä on helmikuun tiedon mukaisesti 4 476 hlöä, joka on noin 35% verrattuna 2019 ja 2020 keväiden asiakasmääriin.

Lähiopetuksen keskeytyksen vuoksi kurssituloissa ja kuntien maksuosuuksissa tammi-helmikuun ajalta - 63 % pudotus vuoteen 2020 verrattuna. Menoja vuonna 2021 tammi-helmikuussa - 19 % vähemmän kuin vuoden 2020 tammi-helmikuussa.

Museot

Vallitseva tilanne on näkynyt museoiden kävijämäärissä, vaikka museoissa on avattu uudet vaihtuvat näyttelyt. Onnissa avattiin tammikuun lopussa Kulaiset kuukautiset ja jumalainen maa – Jasmin Anoschkin ja Soili Talja ja Hilmassa helmikuussa NUORUUS -näyttely. Onnissa avattiin uusittu kolmannen kerroksen käytävänäyttely sekä Kiina näyttely kolmannessa kerroksessa. Tilakeskus on pintaremontoinut Onnin toisen kerroksen käytävää. Helmikuun loppuun mennessä oli Onnissa vierailut 848 asiakasta, joista 109 koululaista ja Hilmassa 1425 asiakasta, joista koululaisia 62. Museoissa ei järjestetty näyttelyihin liittyen oheishjelmaa, ei opastuksia, eikä näyttelyjen avauksia. Mukulakatu on ollut avoinna arkisin. Muutoin museot ovat olleet normaalisti avoinna.

Hilman uusi Kokko - kokoelmanhallintajärjestelmä on migraatiovaiheessa. Museon kuva-arkisto on vaihdon takia ollut alkuvuoden suljettuna.

Museums in focus -hankkeen seminaari pidettiin virtuaalisena hankepartnerin kanssa. Museoiden ääniopasteiden äänitykset eri kielille tehtiin alkuvuonna, samoin museoista tehtävien esitteiden valmistelut.

Alueellisessa toiminnassa on annettu kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja 71 kappaletta.

Kaupungintalosta museoksi – hanketta on työstyetty eri työryhmien kokoontumisilla. Tammikuussa valmisteltiin Erä- ja luontokulttuurimuseon hankehaun suunnitelma.

Konservatorio

Konservatorion alkuvuosi pystyttiin toteuttamaan edelleen normaalisti lähiopetuksena. Ainoa merkittävä poikkeus normaaliin on konserttien toteuttaminen ilman yleisöä striimattuna. Alkuvuoden aikana järjestettyjä konsertteja ja tapahtumia:

Tammikuun viimeisellä viikolla Harmonikan monet kasvot -tapahtuma, joka on Joensuun konservatorion organisoima, vuosittainen harmonikkatapahtuma. Tapahtuma järjestettiin nyt 20:ttä kertaa ja ohjelmassa oli konserttien ohella harmonikkakilpailu. Osallistumassa oli oppilaita ja opettajia myös Savonlinnan sekä Keski- ja Pielisen-Karjalan musiikkiopistoista.

Helmikuun alussa järjestettiin Taiturit- jousisoitintapahtuma, jossa konservatorion jousisoitinoppilaat esiintyivät. Kaikki esiintyjät palkittiin ja kaupunginorkesterin viulisti Pavel Domanski antoi heille palautteen. Osallistujia oli myös Keski- ja Pielisen-Karjalan musiikkiopistoista.

Musiikkitalvifestivaalilla konservatorio järjesti kolme konserttia:

Rytmi Klubin, Musiikkia konservatoriolta konsertin sekä orkesterien esityksistä koostuneen Päättökonsertin.

Otsakorven säätiön tuella toteutettuun BiisiNikkari-sävellyskilpailuun lähetetyistä sävellyksistä tehtävän levyn äänitykset toteutettiin helmikuun aikana. Levy julkaistaan kevään toukokuussa.

Kaikki yllä mainitut konsertit toteutettiin striimattuina. Tämä toteutusmuoto osoittanut toimivuutensa ja alkuvuoden striimauksilla on ollut yhteensä noin 5000 katsojaa. Striimauksia on tarkoitus jatkaa myös siinä vaiheessa, kun yleisön ottaminen konsertteihin on taas mahdollista.

Konservatorion rakennushanke etenee suunnitellusti. Alkuvuoden aikana on valmisteltu kaluste-, av- ja soitinhankintojen kilpailutuksia.

Liikuntapalvelut

Koronapandemian vaikutukset liikuntapalvelujen toimintaan ovat kahtalaiset: sisäliikuntapaikat ovat tiukkojen rajoitusten piirissä ja samalla ulkoliikuntapaikkojen käyttö lisääntyy. Sama painotusero on koskenut myös liikuntapalvelujen viestintää, jossa on nostettu aiempaa monipuolisemmin esiin ulkoliikunnan eri vaihtoehtoja ja toisaalta myös hetkellisiä, mm. sään vaihteluun perustuvia ulkoliikunnan käyttörajoituksia.

Rajoitusten vuoksi alkuvuoden aikana sisäliikuntapaikoilla on ollut tavallista hilaisempaa. Suurtaapahtumat on peruttu ja ottelut on pelattu ilman yleisöä. Uimahalleissa on ollut tammi-helmikuun 2021 aikana viidennes alkuvuoden 2020 kävijämääristä.

Vastaavasti ulkona liikkuja on ollut ilahduttavan paljon. Kävijäseurantaa ulkoliikuntapaikoilla ei ole, mutta jo silmämääräisesti on voitu todeta mm. latujen ja jääkenttien käyttäjämäärien moninkertaistuneen. Ulkoilijoiden lisääntyntä määrää vahvistavat osaltaan myös esim. nuotiopaikkojen tulipuiden menekki sekä ulkoliikuntakohteita koskevan asiakaspalautteen runsas määrä.

Mehtimäkihallin rakentaminen on edennyt aikataulussa ja liikuntapalvelujen rooli tilan käytön suunnittelussa (mm. tulos- ja led-tilat sekä tilojen tilavarausohjelmaan vienti) on vahvistunut.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan helmikuun kokouksessa käsiteltiin EU-vammaiskortin käyttöönottoa. Lautakunta päätti, että liikuntapalvelut hakevat Virkistysuimala Vesikkoa, Rantakylän uimahallia sekä maaseudun kuntosaleja EU-vammaiskortin kohteiksi.

Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n (Pokali) sekä muiden Pohjois-Karjalan kuntien kanssa liikunta-aktiivisuuskyselyn tiedonkeruu käynnistyi. Kyselyyn voivat vastata kaikki yli 18-vuotiaat ja kysely on avoinna 8.2.-8.3.2021 välisen ajan.

Yhteistyössä Kansalaisopiston kanssa järjestettävät liikunnan kurssit peruttiin ja tilalle tarjottiin etänä suoritettavia kurssivaihtoehtoja.

Joensuun vuoden 2020 liikuttajaksi valittu Joen Liitokiekko ry palkitsemistilaisuus järjestettiin Joensuu Areenalla. Tilaisuudesta tuotettua videomateriaalia nostetaan esiin sekä liikuntapalvelujen että kaupungin viestinnässä.

Olympiakomitean Joensuun Urheiluakatemiaalle myöntämä avustussumma säilyi edellisen vuoden tasolla eli oli 85 000 €. Toisen asteen yhteishaun käynnistymistä markkinoitiin myös urheiluakatemia kanavissa.

Valmistelija: palvelujohtaja, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 28.2.2021.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Juhani Junnilainen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.